

FIȘA DISCIPLINEI

Metabolism și energetică celulară

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Biologie și Geologie
1.3. Departamentul	Biologie moleculară și biotehnologie
1.4. Domeniul de studii	Biologie
1.5. Ciclu de studii	Licență, 6 semestre
1.6. Programul de studii / Calificarea	Biochimie/ Licențiat în biologie
1.7. Forma de învățământ	cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Metabolism și energetică celulară				Codul disciplinei		BR2601			
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. Horia Banciu								
2.3. Titularul activităților de seminar			Prof. Horia Banciu								
2.4. Anul de studiu		3	2.5. Semestrul		6	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI) (se detaliază punctul 3.5. SI = 3.5.1+3.5.2.+3.5.3+3.5.4.+3.5.5+3.5.6.)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					17
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					17
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					4
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				72	
3.8. Total ore pe semestru				120	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Biochimia metabolismului Biofizică
4.2. de competențe	Utilizarea conceptelor de biochimie și biofizică pentru înțelegerea funcționării sistemelor vii Cunoașterea limbii engleze, nivel B1 Competențe digitale Competențe de documentare, analiză, sinteză și comunicare a literaturii și informației științifice.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Participarea la minim 90% din activitățile de seminar e/laborator este condiție pentru participarea la examen

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	• Dezvoltarea capacității de a explica integrat modul de organizare și funcționare a principalelor căi ale catabolismului celular; • Abilitatea de utilizare a conceptelor termodinamice în explicarea funcționării metabolismului celular; • Explicarea implicațiilor fiziologice și patologice ale funcționării catabolismului la nivel celular ; • Explicarea principalelor caracteristici ale metabolismului intermediar și a conservării de energie în sistemele vii ; • Abilitatea de utilizare a unor tehnici de laborator esențiale în studiul vieții și conceperea designului experimental, obținerea datelor de măsurare, analiza /interpretarea lor și formularea concluziilor • Dezvoltarea capacității de analiză, sinteză și comunicare scrisă și orală a informației științifice de specialitate.
Competențe transversale	• Dezvoltarea capacității de a analiza și corela procesele metabolice și energetice la nivel celular cu concepte fundamentale din chimie, biologie moleculară și fiziologie. • Formularea de concluzii bazate pe dovezi științifice și aplicarea acestora în contextul cercetării biochimice sau al aplicațiilor practice. • Aplicarea principiilor metabolismului și energeticii celulare în simularea și rezolvarea problemelor practice, cum ar fi tulburările metabolice sau optimizarea proceselor biochimice. • Dezvoltarea abilităților de a evalua critic datele experimentale și de a propune soluții eficiente pentru situații complexe. • Dezvoltarea abilităților de colaborare în echipe interdisciplinare pentru realizarea de proiecte de cercetare sau experimente biochimice. • Prezentarea clară și precisă a rezultatelor științifice către audiențe diverse, incluzând colegi, profesori și publicul larg, utilizând un limbaj adaptat nivelului de înțelegere al acestora.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: - principalele căi metabolice generatoare și consumatoare de energie (catabolice și anabolice), inclusiv mecanismele lor de reglare și interconexiunile funcționale dintre acestea. - mecanismele fundamentale de producere și utilizare a energiei la nivel celular, inclusiv rolul fosforilării oxidative, glicolizei și ciclului Krebs. - factorii care influențează eficiența proceselor energetice și impactul lor asupra sănătății și bolilor metabolice.
Aptitudini	Studentul este capabil să: -analizeze și să interpreteze datele experimentale privind funcționarea căilor metabolice și fluxurile energetice. -identifice și să explice relațiile dintre deficiențele metabolice și manifestările patologice, utilizând cunoștințe biochimice. -propună soluții experimentale pentru investigarea proceselor metabolice și să utilizeze tehnici specifice de laborator pentru studiul acestora.e.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru: -evaluarea și interpretarea literaturii științifice de specialitate referitoare la procesele metabolice și mecanismele energetice.. - a proiecta și realiza experimente biochimice legate de metabolism, utilizând metode adecvate și respectând bunele practici de laborator. - identificarea probleme biochimice complexe și a elabora strategii proprii de investigare și rezolvare a acestora, utilizând resurse științifice relevante

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea unei baze solide de cunoștințe teoretice și practice despre procesele metabolice și mecanismele de producere, stocare și utilizare a energiei la nivel celular, necesare pentru înțelegerea funcționării organismelor vii și aplicarea acestor cunoștințe în rezolvarea problemelor din biochimie, biologie moleculară, biotehnologii și biomedicină.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7.2 Obiectivele specifice	-Înțelegerea principalelor căi metabolice generatoare de energie și a mecanismelor lor de reglare. -Explicarea proceselor de producere și utilizare a energiei în celule, în principal a ATP. -Analiza relației dintre procesele metabolice și starea de sănătate sau patologie. -Dezvoltarea abilității de a utiliza metode experimentale pentru studiul metabolismului celular

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Aspecte generale ale metabolismului. Procese catabolice și anabolice.	Prelegerea interactivă Modelarea Problematizarea.	
Producția respirației celulare: ATP și echivalenții reducători..	Prelegerea interactivă Învățarea prin descoperire	
Termodinamica reacțiilor metabolice: entalpie, energie liberă Gibbs, entropie	Prelegerea interactivă Problematizarea	
Rolul metabolizării glucidelor în energia celulară: sinteza rezervelor energetice de natură glucidică; glicoliza și fermentațiile.	Prelegerea interactivă Problematizarea Învățarea prin descoperire	
Rolul metabolizării lipidelor în energia celulară: degradarea trigliceridelor și beta-oxidarea acizilor grași	Prelegerea interactivă Problematizarea	
Rolul metabolizării proteinelor în energia celulară.	Prelegerea interactivă Problematizarea	
Interrelații metabolice ale degradării glucidelor, lipidelor și proteinelor. Metabolism intermediar și ciclul acizilor tricarboxilici.	Prelegerea interactivă	
Conservarea energiei în mitocondrii: lanțul respirator mitocondrial și fosforilarea oxidativă.	Prelegerea interactivă Simularea și modelarea computațională	
Conservarea energiei la procariote și cloroplaste (fotosinteza oxigenică),	Prelegerea interactivă Simularea și modelarea computațională	
Bilanțurile energetice ale principalelor căi catabolice la eucariote și procariote	Prelegerea interactivă. Problematizarea.	
Bibliografie 1. Lehninger A.L, Biochimie, Ed. Tehnică, București. Vol. I, 1975. 2. Petrescu I., Biochimie, vol. II., Presa Univ. Clujeană, Cluj-Napoca, 1998. 3. Tarba, C., Biomembrane, transport și energetică celulară, Ed. Academiei Române, București, 1996. 4. Tarba, C., Banciu H. L., Biofizică, Risoprint, Cluj-Napoca, 2010. (Toate cărțile se găsesc în bibliotecile facultății), Suport de curs în format pdf disponibil atât în formă printată – la Bibliotecile de Fiziologie Animală și cea de Zoologie, cât și în format digital arhivat în fișierele echipei de curs din platforma MS Teams.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Prezentarea conținutului și organizarea activităților de seminar	Prelegerea interactivă	Prezența obligatorie
Pregătirea și prezentarea unor subiecte centrate pe tehnici de măsurare și diagnostic asociate metabolismului energetic.	Prelegerea interactivă Învățarea bazată pe proiecte Învățarea colaborativă	Prezența obligatorie
Pregătirea și prezentarea unor subiecte centrate pe patologii asociate metabolismului energetic.	Învățarea prin discuții dirijate Lucrul în echipă	Prezența obligatorie
Experimente virtuale de măsurare a parametrilor fosforilării oxidative	Simularea și modelarea computațională	Prezența obligatorie
Activitate recapitulativă: rezumarea cunoștinșelor acumulate și a competențelor dezvoltate	Învățarea prin discuții dirijate Realizarea de hărți conceptuale Învățarea prin autoevaluare	-

Evaluare	Evaluare	Prezența obligatorie
Bibliografie Colecția de articole științifice, tutoriale și filme educaționale este disponibilă prin biblioteca departamentului sau în fișierele din echipa dedicate lucrărilor practice în platforma MS Teams.		
Notă: Un număr de 1-3 întâlniri de curs și seminar, dar nu mai mult de 25% din total, vor fi susținute în format online pe platforma MS Teams, motiv pentru care înrolarea în echipele online de curs/seminar este recomandată.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este aliniat cu cerințele comunității științifice și profesionale, incluzând cunoștințe actualizate privind metabolismul și energetică celulară, recunoscute ca fundament esențial în cercetarea biochimică, biotehnologică și biomedicală.   - Disciplina integrează competențe și aptitudini solicitate de angajatori din domeniul biochimiei și biotehnologiilor, cum ar fi analiza critică a datelor experimentale, aplicarea tehnicilor de laborator și capacitatea de a identifica și rezolva probleme biochimice complexe.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea și precizia răspunsurilor. Capacitatea de analiză și interpretare. Coerența și organizarea răspunsurilor.	Examen scris	70%
	-	-	
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de sinteză și integrare a cunoștințelor: Capacitatea de a explica corect și coerent metodologiile și patologiiile documentate	Colocviu oral	20%
	Calitatea contribuției la activitatea de seminar:		10%
10.6 Standard minim de performanță			
Nota 5,00 (cinci 100%) atât la examenul scris pentru curs, cât și pentru evaluarea la seminar este standardul pentru atingerea nivelului minim de performanță, reflectând înțelegerea conceptelor fundamentale și aplicarea lor în situații de bază.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data completării:
08.01.2025

Semnătura titularului de curs
Prof. Horia Banciu

Semnătura titularului de seminar
Prof. Horia Banciu

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament
Conf. dr. Beatrice Kelemen.

---

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".